І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. No. 180. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 5-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1974 Ч. 180. VOL. LXXXI.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

97

УККА в імені демонстрантів в Ню Йорку прохає сенаторів вимагати негайного звільнення Мороза

Ню Йорк. – Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки, виконуючи доручення великої українськ‍їо Всенаціональної Маніфестації в Ню Йорку минулої неділі, 29-го вересня, звернулася окремим листом до сенаторів Генрі Джексона, Джекоба Джевітса та Абрагама Рібікофа, інформуючи їх про однодушну вимогу 10,000 маніфестантів, щоб ЗСА не признавали Совєтському Союзові жадних торговельних привілеїв, якщо негайно не буде звільнений Валентин Мороз та інші ув'язнені в Совєтському Союзі українські інтелектуалісти. В листі УККА до згаданих сенаторів сказано:

„В імені 10,000 учасників Всенаціональної Маніфестації в обороні людських прав в Україні, яка відбулася в Ню Йорку в неділю, 29-го вересня, ми прохаємо Вас не прилучуватися до підтримки будь-якого домовлення між державним секретарем Генрі Кіссінджером та совєтським амбасадором Анатолєм Добриніним відносно лібералізації американської торгівлі із СССР, якщо таке домовлення не включатиме спеціяльної клявзулі щодо негайного звільнення Валентина Мороза і Леоніда Плюща та щодо вільного виїзду совєтських громадян із Совєтського Союзу. Тисячі українських інтелектуалістів ув'язнені тепер у совєтських тюрмах, концентраційних таборах та закладах для умовохворих тільки за те, що вони критикували поліційний терор, русифікацію України та грубе порушування людських прав. Ми закликаємо Вас керуватися принципами справедливости і людяности та не піддатись совєтському підступові, погодившись на великі торговельні концесії для СССР в заміну за пусті російські обіцянки".

Сенатор Вілліямс писав до Володимирської в'язниці в справі Мороза, підтримує резолюцію в Сенаті

Вашингтон. — Сенатор Гаррісон А. Вілліямс з Ню Джерзі звертався окремим листом до начальника Володимирської в'язниці біля Москви, прохаючи відповідної лікарської опіки для ув'язненого там українського історика Валентина Мороза, як також підтримує внесену сенатором Робертом Тефтом з Огайо резолюцію, якою Сенат ЗСА прохає Президента країни висловити совєтському урядові стурбованість американського народу долею Валентина Мороза та інших політичних в'язнів у Совєтському Союзі. Відповідаючи на звернене до нього прохання нашого громадянина Михайла Березовського з Гаддонфілду в Ню Джерзі відносно Валентина Мороза, сенатор Вілліямс у листі з 27-го вересня ц.р. пише:

„Я високо оцінюю Ваше постійне зацікавлення змаганнями українців у Совєтському Союзі. Як Вам відомо, в Сенаті ЗСА та у зверненнях до Державного Департаменту я постійно висловлював мою глибоку турботу відносно заперечування людських прав. Зокрема відносно Валентина Мороза я вислав листа до начальника в'язниці, прохаючи відповідної медичної опіки для нього. В додатку, я недавно був спів-спонзором сенатської резолюції ч. 392, яка прохає президента Форда висловити турботу Уряду З'єднаних Стейтів здоров'ям і безпекою Мороза. Я сподіюся, що ці заходи в якійсь мірі допоможуть в долі Мороза та звернуть увагу совєтським властям на наші турботи відносно переслідуваних в Совєтському Союзі осіб..."

Українці Вашингтону і Балтимору пікетуватимуть совєтський „Фестиваль на льоду"

Вашингтон (В.Ю.М.) — У зв'язку з заповідженими гостинними виступами т. зв. „Українського Фестивалю на льоду" у Вашингтоні в днях від 8-13-го жовтня ц. р., Організації Українського Визвольного Фронту Вашингтону і Балтимору видали заклик до громадянства бойкотувати цю імпрезу, як політичний маневр Москви, з метою відвернути увагу вільного світу від факту нищення українських культурних вартостей і діячів української культури на Батьківщині.

Тому ОУВФ Вашингтону і Балтимору будуть пікетувати усі вистави цього фестивалю і просять громадянство до участи в цій протестаційній акції. Збірка українських демонстрантів 8-го жовтня біля Капітал Сентер (Капітал Белтвей, виїзд 33 Іст), год. 7-ма вечора.

ОСІННЯ ЗУСТРІЧ ПРИХИЛЬНИКІВ УНР

Бавнд Брук. — Об'єднання Товариства Прихильників УН Республіки інформує, що в неділю, 6-го жовтня ц. р. в Українському Селі у Бавнд Бруку відбудеться осіння зустріч громадянства. Початок зустрічі год. 12-та дня.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ВИСТУПИВ НА СОБОРІ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ З ОБВИНУВАЧЕННЯМ СОВЄТСЬКОГО РЕЖИМУ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Рим. — Останнього дня нарад пленарної сесії Синоду католицьких єпископів, в четвер 3 жовтня, з довшою промовою виступив голова Української Помісної Католицької Церкви, Верховний Архиєпископ кардинал Йосиф Сліпий, займаючи становище до положення Церкви в Україні в умовах совєтської системи. Верховний Архиєпископ звернув увагу зібраних найвищих достойників Католицької Церкви, включно з папою Павлом УІ, на те, що в СССР, не зважаючи на всі совєтські запевнювання продовжується переслідування Церкви, а священиків, які відправляють Богослуження, далі вивозять на заслання, де вони мусять виконувати непосильну працю у совєтських концтаборах. Тих священиків, які остаються вірні Церкві і не піддаються совєтським намовам і погрозам, приміщує совєтська влада у закладах для умовохворих.

Переслідування, арешти, заслання, не зламали віри серед населення, але йому потрібно дати відповідну моральну підтримку. Синод, говорив Голова Української Помісної Католицької Церкви, повинен виступити з протестом проти переслідування Церкви в СССР і довести до відома всіх віруючих в СССР, що про них у світі не забуто.

„Чи почуття жаху не огортає кожну чесну людину, коли вона довідується про священиків, які потаємно відправляли Богослуження, сьогодні вже є засуджені на три і більше років примусової праці у Сибірі? Або, коли одержуємо вістку, що того, хто збирав підписи вірних під петицією до уряду в Москві, щоб було дозволено відправляти Святу Літургію, запроторено до закладу для умовохворих?" — запитував Блаженніший Верховний Архиєпископ зібраних на соборі Папу Павла УІ, патріярхів, митрополитів, архиєпископів та єпископів Католицької Церкви.

Виступ Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого в обороні Церкви, священиків і вірних, переслідуваних в СССР, з твердим запевненням, що християнська віра в СССР далі є жива, нагадував подібний виступ на тому ж Соборі голови Католицької Церкви в Польщі кардинала Стефана Вишинського, який також звертав увагу Собору католицьких єпископів на те, що, не зважаючи на всі заходи комуністичних режимів у Східній Европі, їм не пощастило завдати нищівн. удару ні Церкві, ні вірі, що населення горнеться до своєї Церкви, наражуючись на переслідування з боку уряду.

Газета „Ню Йорк Дейлі Ньюз" з 4 жовтня у спеціяльній інформації з Риму про промову на Синоді Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, додатково подає деякі біографічні дані Голови Української Помісної Католицької Церкви, відзначуючи одночасно, що він був 17 років у совєтському ув'язненні і був звільнений щойно в 1963 році. Газета інформує також, що папа Павло УІ був особисто присутній на сесії в той час, коли промовляв Верховний Архиєпископ. Кореспондент нагадує при цьому, що „в часі Синоду 1971 року кардинал Сліпий критикував заходи Папи щодо порозуміння з Совєтським Союзом".

Синод єпископів Католицької Церкви закінчив пленарну сесію 3 жовтня і з 4 жовтня почав працю у робочих групах, зформованих за мовним принципом і які мають за завдання розглянути питання методів поширення вчення Євангелії в сучасному світі.

Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий в розмові з польським Кардиналом Стефаном Вишинським під час теперішнього Синоду в Римі. Ця фотознімка була поміщена в „Ню Йорк Таймсі" з 28-го вересня ц. р.

Конґресова Комісія уневажнила припинення військової допомоги для Туреччини та Чіле

Вашингтон. — Спільна комісія обох Палат Конґресу в четвер, 3-го жовтня, проголосувала, щоб із загальної резолюції, яка має на меті призначити фонди на різні програми Уряду, усунути додатки, які пропонували припинити військову допомогу для Туреччини за її „мілітарне вторгнення на Кипр" і для Чіле за „нарушування людських прав громадян" тієї південноамериканської країни. Припинення допомоги для Туреччини було на початку цього тижня запропоноване обома Палатами Конґресу, а припинення цієї допомоги для Чіле було включене тільки в сенатській версії резолюції. Відкидаючи ці пропозиції, спільна конґресова комісія також відкинула сенатські додатки, які пропонували збільшити допомогу для Ізраїля на 300 мільйонів долярів, припинити експорт штучних погноїв для Південного В'єтнаму, а також відкинули додаток, який пропонував в загальному зменшувати закордонну допомогу з місяця на місяць, аж поки Конґрес не схвалить нового закону в тій справі.

Сенат схвалив законопроєкт відносно багатомовности у федеральних судах

Вашингтон. — У пресовому повідомленню із 30-го вересня, республіканський сенатор Чарльс Персі із Іллиной висловив похвалу для Сенату за схвалення законопроєкту, який пропонує у всіх федеральних судах впровадити рівночасні переклади цілої судової процедури для тих осіб, які слабо розуміють англійську мову, але є в який-небудь спосіб зв'язані з цією судовою розправою. Сенатор Персі заявив, що цей „Двомовний Судовий Закон" дасть змогу всім особам, причетним до даної справи, точно зрозуміти подробиці цілої розправи. Сенатор із Іллиной також повідомив, що Палата Репрезентантів ще не голосувала над цим законопроєктом, бо він наразі є під розглядом однієї підкомісії Юридичної комісії Палати.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗАРЕЄСТРУВАТИСЬ!

Цими днями кінчається термін реєстрації всіх тих законно управнених до голосування, які ще досі з цього права не користали, але бажають (і повинні!) скористати з нього в цьогорічних виборах. Отже — не забудьте зареєструватись!

Польський верховод приїздить до ЗСА

Варшава. — Згідно з повідомленням агенства Асошіейтед Прес, польський комуністичний верховод Едвард Ґерик дав інтерв'ю для преси, в якому поінформував про мету своєї офіційної поїздки до ЗСА та зустрічі з президентом Фордом у вівторок 8 жовтня. Як виходить з його зазви, Польща дуже зацікавлена у поширенні торговельних зв'язків із ЗСА з пляном досягнути товарообміну на суму одного більйона долярів річно. На думку Ґерика, у висліді його прямих розмов з президентом Фордом польсько-американські торговельні взаємини посиляться. „Ми плянуємо, — говорив він, — велетенські закупи вартости сотень мільйонів, коли йдеться про польські капітальні інвестиції. Ми також надіємося продовжувати наші традиційні закупи, що датуються від кількох декад, американських сільськогосподарських продуктів".

Едвард Ґерик буде першим комуністичним лідером, який матиме нагоду безпосередньо зустрінутися і вести переговори з новим американським Президентом. Як відомо, ще за попередніх адміністрацій — Джона Кеннеді, а останньо Ричарда Ніксона, американський уряд намагався втримувати особливо добрі стосунки з комуністичною Польщею, враховуючи важливу ролю Польщі у рямках совєтського бльоку.

Американська Польонія не виявляла і не виявляє захоплення з факту поширювання зв'язків ЗСА з комуністичним польським режимом. Як інформує „Нови Дзєннік" з 2 жовтня, на зборах в Ню Йорку, скликаних для відзначення „35-річчя нападу на Польщу", схвалено резолюцію, яка каже, що „ми протестуємо проти запрошення урядом З'єднаних Стейтів секретаря ПЗПР (Польської З'єднаної Робітничої Партії — офіційна назва польської компартії), Едварда Ґерика, який не репрезентує незалежної польської держави ні формально, ні фактично, а тільки комуністичну партію".

Американські поляки домагаються уневажнення Ялти

Ню Йорк. — На академії, яка тут відбулася для відзначення 35-річчя з дня нападу об'єднаних гітлерівсько-совєтських військ на Польщу в 1939 році, приявні схвалили резолюції, в яких між іншим говориться також про те, що „у висліді короткозорої політики Заходу, а також ганебного договору в Ялті народ Польщі попав у російську неволю, а його східні землі були включені до Совєтського Союзу... Домагаємося від західніх держав уневажнення договору в Ялті і переведення в Польщі вільних виборів під міжнародною контролею".

В інших резолюціях засуджується західню політику апізменту щодо СССР і вимагається підтримки для визвольної боротьби народів Центральної і Східної Европи, мовляв, політика замирення з СССР „тільки заохочує російський імперіялізм до нових агресій". Американські поляки формально висловилися проти відвідин польського комуністичного генерального секретаря Едварда Ґерика в ЗСА з офіційною візитою.

Західні держави приготовляються до обмежень в користуванні нафтою

Вашингтон. — Таємна нарада міністрів закордонних справ ЗСА, Західньої Німеччини, Франції, Великобританії і Японії, яка відбулася тут під кінець вересня та на якій обговорювано питання цін на нафту і заходів з метою добитися зниження цих цін, знайшла свій позитивний відгук, бо окремі західні держави, включно із ЗСА, активно почали застановлятися над конкретними заходами щодо обмеження рівня користування нафтою і нафтовими продуктами. Найдальше з усіх вже пішла Франція, уряд якої ще перед цією нарадою зарядив ряд обмежень, зокрема, коли йдеться про огрівання домів і транспортацію особовими автомобілями. Тепер наспіли повідомлення з Японії, які стверджують готовість японського уряду піти по думці пропозицій державного секретаря Генрі Кіссінджера щодо обмежень користування нафтою і одночасно обмеження імпорту нафти до Японії. Японські офіційні чинники інформують, що таку політику обмеження імпорту буде легко перевести, але на практиці Японія зробить це не шляхом урядового розпорядку, а шляхом відповідної контролі над чужою валютою.

Рада в Справі Культури відбула засідання

Ню Йорк. — 26 вересня відбулося перше повакаційне засідання Ради в Справах Культури при Секретаріяті СКВУ. Засіданням проводив голова мист. В. Ласовський. Звіт Голови за минулий сезон торкався праці феферентур, а саме літературної, музичної, бібліотекарської, прикладного мистецтва, архітектури, театральної, образотворчої, фотографії, мистецької документації і преси та інформації. На засіданні лише бібліотекарська референтура, якою керує мгр І. Кобаса, зложила вичерпний звіт з переведеної праці. Референт притягнув до співпраі колеґію, зложену з 5 осіб, обговорив з двома університетами справу приміщення архівальних матеріялів та започаткував акцію збирання даних про українські бібліотеки і архіви у вільному світі.

З черги обговорено і схвалено справу реєстрації культуротворців у вільному світі.

Поважним почином Ради є видання Енциклопедії української символіки проф. Є. Онацького на близько 800 сторінок друку за редакцією ред. В. Давиденка, який вже почав працю. Цю Енциклопедію заплямовано видати спільно з НТШ.

У біжучому сезоні Рада має урухомити також працю представництв Ради в Европі, Канаді і Австралії, перевести в 1975 році відзначення 150-ліття смерти Д. Бортнянського. Заплановано також відбути в листопаді ц. р. Сесію Ради з участю представника Секретаріяту СКВУ, ширших кругів українського наукового і мистецького світу та громадянства.

Інж. Михайло Корчинський доповідав на міжнародній металюрґічній конференції

За запрошенням Французького Металюрґічного Т-ва інж. Михайло Корчинський мав доповідь в Парижі на тему „Нові досягнення у технології нисько - леґірованих сталей високої міцности". Доповідь була виголошена 4 жовтня 1974 в рамцях „Міжнародного Дня Технології Сталі". Участь у цьому конґресі беруть доповідачі із Канади, ЗСА, Японії, Голляндії, Італії, Німеччини, Англії і Франції.

Інж. М. Корчинський, як довголітній директор дослідів у сталевій фірмі Джонс і Лафлін, започаткував розвиток цих нових видів конструкційної сталі та має у цій ділянці ряд друкованих праць і патентів. Тепер інж. Корчинський займає становище директора дослідів у фірмі Юніон Карбайд в Ню Йорку.

Петро Дяченко свідчитиме в справі закордонної політики ЗСА

Филядельфія. — Комісія Організації для ведення закордонної політики запросила мґра Петра Дяченка на публічне переслухання в справах формації і ведення закордонних справ, на день 8 жовтня ц. р. год. 3.30 по пол. в конґресовій залі на Індепендент Сквері у Филядельфії. Згадану комісію зорганізовано Актом Конґресу в 1972 р. У переслуханні бере участь амбасадор Роберт Морфі, який служив президентам Рузвелтові, Трумановi, Айзегаверові і Кеннеді. Переслухання складається із трьох частин: 1. Закордонні справи; 2. безпека держави і 3. загально - публічна політика.

Українські організації на терені Филядельфії і околиці, які мали б особливі поради або побажання до згаданого переслухання — проситься звертати до голови Української Асоціяції Політичних Наук в Америці, мґра Петра Дяченка.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

СЛУЖБА БОЖА ЗА СВ. П. КИР ІВАНА БУЧКА

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА інформує, що в неділю, 6-го жовтня ц. р. о год. 12-й дня в церкві св. Юра в Ню Йорку (22 Схід 7-ма вулиця) буде відслужена за душу св. п. Архиєпископа Івана Бучка, почесного члена Наукового Товариства ім. Шевченка, Заупокійна Служба Божа.

Д-Р ПЕТРО ГОЙ ЧЛЕНОМ ПОЛЬСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ

Ню Йорк. — Екзекутивний директор Польського Наукового Інституту Америки Е. Клєбан повідомив, що д-ра Петра Гоя, керівника Слов'янсько-Американських курсів Ситі коледжу Ню Йорку, обрано на члена Інституту. Як відомо, президентом цього Інституту є д-р Джон Гроноскі, декан Школи для громадських справ ім. Л. Б. Джонсона при Тексаському університеті і кол. амбасадор ЗСА у Польщі. Віцепрезидентом Інституту є проф. Збіґнев Бжезінський.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. О. ПРІЦАКА В ЧИКАГО

Чикаґо. — Український Публіцистично-Науковий Інститут в Чикаґо повідомляє, що в суботу, 12-го жовтня ц. р. о год. 7-й вечора в залі „Левів" при 2353 Вест Чикаґо вулиця проф. д-р О. Пріцак голова Комітету Українських Студій при Гарвардському університеті, виголосить доповідь на тему: „Наука і публіцистика". Після доповіді — запити і дискусія.

ІРИНА ФЕДИНИШИН ОДЕРЖАЛА НАГОРОДУ

Ірвінґтон. — В неділю, 29-го вересня, ц.р., з нагоди святкування 100-річчя міста Ірвінґтону відбулася велика мистецька виставка, в якій взяла також участь українська мисткиня Ірина Федининшин, відома з попередніх численних нагород, які вона одержала за свої прекрасні краєвиди. Жюрі і тим разом призначило дві нагороди нашій мисткині за акварелі „Побережжя Мейну" і „Буря".

МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ ҐАЛЕРІЇ ХРИСТИНИ ЧОРПІТИ

Филядельфія. — В Ґалерії Христини Чорпіти у Филядельфії відбудуться в осінньо-зимовому сезоні ряд мистецьких виставок, а саме: Ґалини Мазепи — 6-го жовтня, з нагоди Дня Союзянки, Округа СУА з Филядельфії, заля УСО „Тризуб"; Михайла Осінчука — від 3-17 листопада, приміщення ґалерії (6330 Н. 12 вулиця); Зиновія Онишкевича — 23-го листопада до 3-го грудня, приміщення ґалерії, і Михайла Качуровського — 14-22-го грудня, Клюб „Київ", Пассейк, Н. Дж.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підступний партнер

У вересневому числі „Международной жизні" видруковано статтю А. Кареніна „Про стримування ядерного озброєння". Аналізуючи підписані під час третьої вершинної конференції в Москві угоди, автор робить висновок, що „дальший успіх у цій виключної ваги сфері совєтсько-американських відносин може бути забезпечений тільки при наявності доброї волі з обох сторін. І коли, зафіксований у совєтсько-американських угодах, принцип рівної безпеки та відмови від спроб осягнути однобічну перевагу буде збережений, то З'єднані Стейти завжди знайдуть в СССР добросовісного і активного партнера".

Така заява, що безумовно віддзеркалює погляд керівних совєтських кіл, коли йдеться про зовнішньо-пропагандивне насвітлення американсько-совєтських вершинних переговорів і досягнутих на них домовлень, засвідчує про незвичайну підступність і схидність совєтської сторони. Цю совєтську схидність розкриває навіть сам А. Каренін у своїй статті, коли говорить про кінець „атомової переваги" З'єднаних Стейтів, вказуючи, що це перерішило зміну в американській політиці щодо СССР.

„Сам факт початку совєтсько-американських переговорів про обмеження стратегічного озброєння свідчить про докорінні зміни у відношенні сил між соціялізмом і капіталізмом на світовій арені. Соціялізм виявляє сьогодні вирішальний вплив на характер і спрямування світового розвитку. В основі цього лежить самовідданий труд народів співдружби соціялістичних держав, постійний ріст їх економічної і оборонної сили", — стверджує совєтський автор.

СССР пропонує тепер З'днаним Стейтам „добросовісне і активне партнерство", мовляв, „запорукою успішного рішення питань, зв'язаних з обмеженням стратегічного озброєння, є суворе, непохитне зберігання основного для переговорів принципу рівної безпеки і недопущення однобічних переваг". Ясно, що на шляху суперництва з ЗСА, СССР зробив велетенський крок вперед, коли говорити про атомове озброєння. Очевидно, мова про те, що вже дійшло до „вирівняння сил" між СССР і ЗСА, ще занадто передчасна і має виключно пропагандивний характер. Для совєтського керівництва потрібний час для справжнього „вирівняння сил" на всіх відтинках, зокрема економічно-технологічному, і для цього совєтський уряд хоче забезпечитися американським „партнерством", в надії, що за мирну деклярацію й інші обіцянки ЗСА ще навіть допоможуть СССР досягнути рівновагу.

З хвилиною, однак, коли СССР осягне цю рівновагу, він перестане говорити про „партнерство", а почне діяти під кутом забезпечення для себе переваги і умов для диктування цілому світові з позицій сили.

Правильне рішення

Своїм рішенням особисто з'явитися перед підкомісією Палати Репрезентантів і відповідати на питання, зв'язані з його помилуванням колишнього президента Ричарда Ніксона, президент Джералд Форд вказав, що далі плянує дотримуватися своєї обіцянки, даної на початку його каденції, що його президентура буде „відкрита та чутлива на бажання народу". Вбачаючи, що його попередні пояснення відносно цього помилування не задовольнили багатьох чільних законодавців, частину преси та частину американського загалу, президент Форд рішився особисто свідчити перед цією конґресовою підкомісією, хоча члени підкомісії не вимагали цього.

Це правильне рішення президента Форда вказує на велику різницю між його підходом до контроверсійних проблем, а підходом його попередника, який не тільки відмовлявся свідчити перед законодавцями, а навіть відмовлявся передати Конґресові та спеціяльній прокуратурі вимагані ними документи, покликаючись на принцип „екзекутивного привілею". Президент Форд також міг покликатися на цей принцип, але рішив, що найкращим способом закінчити контроверсію, яка виникла довкола питання помилування Ричарда Ніксона, є відвертість та якнайшвидше оприлюднення всіх подробиць цієї справи. Його свідчення перед підкомісією Юридичної комісії Палати Репрезентантів повинно покласти край різним поголоскам про „таємні домовлення" між ним і його попередником, про різні „позакулісові впливи" тощо. Це свідчення повинно також вияснити деякі питання, наприклад, чому він таки рішив помилувати Ричарда Ніксона, коли раніше заявив, що не вмішуватиметься в нормальний процес судочинства. Позбувшись контроверсійної проблеми помилування його попередника, президент Форд зможе більше уваги присвятити серйознішим проблемам країни, наприклад, інфляції, закордонній і внутрішній політиці тощо. Тоді також засоби масової інформації та деякі законодавці зможуть займатися більш серйозними справми, ніж помилувння Ричарда Ніксона.

Роман Рахманний

СЛОВО РІДНЕ, НЕ БУДЬ ВОРОГОМ НАШИМ!

Слова, як люди, мають свій характер. Але на відміну від людей, слова не затають рис свого характеру. Вони в кожній мові віддзеркалюють теж характер їхніх мовців.

Тож, щоб пізнати ґрунтовно характер якоїсь національности, не досить буде — як радив Й. Ґете — „відвідати країну поета". Ще треба вивчати мову його пересічних земляків.

Англійські слова, вживані людьми всіх суспільних шарів тієї національности, свідчать про комерційний світ мислення пересічного англійця. „Треба вміти продати свою ідею", — кажуть англійці про потребу вміння успішно представити свою справу. Або: „Він не вмів продати себе", — кажуть вони про людину, що не зуміла переконати якогось працедавця про свої вміння і досвід у даній галузі зайняття. „Цікаво, скільки вартий він сьогодні?" — роблять вони здогад про розміри майна іншої людини.

По-українському ці фрази звучать якось негідно, бо вони натякають на торгівлю тим, чого в нас не годиться ні продавати ні купувати. Для англійця — ті самі слова лише віддзеркалення життєвої дійсности, в якій торгівля є суттєвим аспектом у стосунках між людьми і підставою їхнього добробуту.

Деспотичний характер німців віддзеркалюють численні слова німецької мови, навіть у поезії. Про німецькі сонети Іван Франко сказав із дотепною іронією: „немов капраль гарка".

Характер росіян — і білих, і червоних — розкривають слова російської мови проглядніше ніж усякі психіятричні мрякобісся Достоєвського чи Горького. Відомий на Заході російський письменник В. Набоков — єдиний із слов'ян, що одинаково по-мистецькому орудує російською й англійською мовами в літературних творах — пише про російську мову так: „Все мужицьке, грубе, соковито-нахабне у російській мові звучить переконливіше, ніж англійською мовою. Але типові для англійської мови тонкощі, поезія, думки і всякі перегукування між деякими поняттями виходять у російській мові якимись тупими і часто відразливими". Ледве чи можна влучніше схарактеризувати мову, що її московські асимілятори насильно втовкмачують українцеві, з дитинства до глибокої старости, при допомозі Пушкіна і Леніна.

Прихована облуда

Іншим аспектом російської мови є її застосування до політичних цілей. Коли в англійській мові гомонить по суті мирна комерційна думка, а в німецькій мові відлунюється капральська команда людей - войовників, то в російській мові слова виявляють ледве приховану хитрість москаля.

І царська і совєтська Москва під прикриттям миролюбства приховували і приховують агресорські пляни. Багато людей і народів ловляться на той гачок миролюбства. Але досить проглянути декілька совєтських часописів, послухати кілька радіопередач, а повторні слова і фрази розкриють вам справжнє московське обличчя.

Наприклад: „Розпочалася битва за врожай!" — кричать заголовки у совєтських газетах, хоча ніхто в світі не воює на жнивах. „На фронті філятелії" — войовничо гукає московський автор, хоча любителі поштових марок є наймиролюбнішими людьми в світі. „Совєтські художники вийшли на рубежі мистецьких завоювань" — пише совєтський критик, що не уявляє собі літератури без російського солдата з його жорстоким чотиригранним багнетом. „Радянські музики відвоювали нові позиції для російської музики" — крекче московський звітодавець із Лондону.

Таких й інших прикладів безліч. Вони показують, що Кремль безупину переполікує мозки своїх підневільних громадян, щоб вони, бува, справді не повірили в миролюбні заяви речників Совєтського Союзу та не втратили бойового духа. Заяви про миролюбність, про відпруження, роззброєння і про дружність між народами — все це лише театральні фрази на політичній сцені.

Але агресорську й імперіялістичну риси характеру москаля розкривають слова його мови. Це — слова, що в переважній своїй більшості відтворюють якнеможкраще „все соковито - нахабне" і все, що надає росіянам бойової готовости. Це готовість монголоподібних мас — збірного російського „грядущого хама", що його в своїй письменницькій візії передбачив і описав російський автор Мережковський.

Українським журналістам треба і сьогодні з уважливістю ставитися до чужих і своїх слів. Щоб ні чуже ні власне слово не роззброювало української людини. Бо українська людина перебуває на реальному, не вигаданому фронті боротьби: за свою фізичну, культурну, економічну і політичну самобутність. Українською мовою людина говорить словами те, що думає, а думає те, що висловлює. Тому модні тепер слова: „м и р", „людство", „геть з війною", „не час тепер у нас на револьвери і гранати" тощо, надруковані в газеті чи сказані вголос, на ділі роззброюють українську людину.

Роззброєна психологічно українська людина не матиме сили протиставитися людям і народам, які орудують холодною мовою комерції та жорстокою мовою аґресора.

Тому з Лесею Українкою український журналіст повинен би сьогодні грімкіше ніж будь-коли досі сказати собі: „Слово, моя ти єдиная зброє!... Може в руках невідомих братів, станеш ти кращим мечем на катів!"

Голоси читачів

ДО СИЛЬВЕТКИ А. СОЛЖЕНІЦИНА

Російський письменник А. Солженіцин здобув собі славу чемпіона в боротьбі за людські права в СССР. Правдоподібно саме тому, не вчитавшись як слід у дотеперішню літературну продукцію А. Солженіцина, керівники курсів „Мюнхенський проєкт", що їх влаштували в липні ц. р. Український Вільний Університет і Центральний Університет стейту Мічиґен у ЗСА, рішили запросити А. Солженіцина до участи в тих курсах. Як повідомив щоденник „Свобода" з 13 серпня, Солженіцин поспішив чемно відмовитися від зробленої йому пропозиції. Все ж таки, з причин лише йому відомих, у своїй відповіді керівникам курсів, він вирішив пригадати собі і їм ось таке:

„Українська культура, життя, надії й майбутнє далеко не чужі мені: мій улюблений дід, єдиний, що я його знав, — українець, а його дружина напівукраїнка, і в моїм дитинстві я постійно чув про українську справу. А втім, я поділяв з українцями найважчі роки мого життя, — я дружив з ними".

Як виходить, дехто з українських журналістів аж захлиснувся, почувши таку зворушливу сповідь „письменника - лавреата та й подав її до відома українського загалу... без жадного коментаря. Мовляв, радійте й веселіться люди українського роду, бо й Солженіцин з того самого плоду. А, тим часом, варто було б з цієї нагоди дещо розжувати, а тоді вже й ковтати.

Ми уважно перечитали дисидентські праці А. Солженіцина, а в тому і останні два томи його праці „Архипелаґ Ґулаґ". Після прочитання кожного чергового розділу цієї праці ставало настирливе питання: чому то „чемпіон боротьби за права людини" якось хитромудро обминає в тій праці таке явище на островах Ґулаґу, як присутність на них „нацменів", себто синів і дочок поневолених Москвою націй, кількість яких на тих островах була домінуючою і нараховувала десятки мільйонів людських істот? Чому на тих островах жаху і знущань та довкола них Солженіцин добачив і запам'ятав і тільки „бєлий параход і русскій народ"?

Відповідь на ці питання дав нам сам Солженіцин, дав її у своєму відкритому листі до комуністичних лідерів Совєтського Союзу, рекомендуючи їм всього і тільки: піти до московської бані й добре випаритись та змити з своїх рук і тіла річки пролитої ними людської крови; після того тихцем перехреститися і... далі самодержавно правити „трієдінной православной Руссю".

Видно, А. Солженіцин добре знає тих, що сьогодні правлять червоною російською імперією і вірить їм та бачить у них гідних наступників Івана Лютого, Петра Садиста і „вражої баби Катерини" та їм подібних, які на шляху до збудування „Третього Риму" нагромадили гори трупів і розлили море-океан людської крови. Він їм вірить, а тому й радить: — крутіть гаврилки дальше, лише так, щоб пальців не було видно, по-людяному, так, щоб не злякати тих, що ще не попали в російські обійми. А тих, що вже попали: „держать і не попущать!"

Як засіб на оздоровлення і зміцнення Російської імперії, Солженіцин радить тепершнім можновладцям Совєтського Союзу: оновити російське православіє, не Вселенське, а чисто російське, оте, яке й царям у пригоді ставало, яке й Сталін не посоромився на озброєння взяти, коли сильно припекло й до Сталінграду дійшло.

Яке велике надає значення російському православію А. Солженіцин, видно з його листа до Собору Російської Зарубежної Православної Церкви, що відбувся при кінці цьогорічного літа в ЗСА. Це відгалуження Російської Православної Церкви, що існує виключно поза СССР, переховує й культивує вірність російському самодержавству й ідеї „трієдінной Русі". В церквах цього відгалуження постійно відправляються панахиди за душі московських „царів-мучеників" та молебні за ще живих їхніх нащадків. Як виходить, ці моління близькі серцю оновленого А. Солженіцина і він приєднується до них у своєму листі до учасників цареславного собору.

Написане вище — це лише риски до сильветки теперішнього Солженіцина, але й вони вистачають для висновку, що А. Солженіцин стовідсотковий росіянин-великорос, звеличник самодержавства всіх його можливих форм та черговий „собіратєль русскіх земель". Згадка ж про те, що його дідом був українець, а бабуня напівукраїнка (до речі, чи водяться у природі такі екземпляри, як напівлюдина, напівкінь, напіввіл, напівмоскаль? Запит складача?) — це нікудишня приманка на гачку для наївних „малоросіян -рутенців", які, на жаль, ще й досі водяться та допомагають полатану сорочку з Матері здирати.

С. Кобицянський
Бавнд Брук, Н. Дж.

— □ —

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

У зв'язку з появою редакційної статті „Скажіть свою думку" у „Свободі" ч. 170 з 21-го вересня 1974 р. і, як відгук на цей заклик, статті д-ра М. Сосновського п. н. „Публічна опінія — передумова доров'я громади", у „Свободі" ч. з. 26-го вересня 1974 р., хочу подати свій коментар.

Він настільки характеристичний, що дуже маркантно ілюструє на прикладі розбіжність між теоретичними міркуваннями і їх практичним застосуванням в нашому громадському житті.

Погоджуючись в основному з думками у згаданих статтях, я все ж таки не згідний з ствердженням, що „серед нашої суспільности панує дуже неґативна тенденція ховатися зі своїми поглядами, опініями, а тільки в найкращому випадку наші люди здобуваються на „обговорювання", чи критику", при чому такий „вислів опінії" часто приймає характер найзвичайнісінького „обмовлювання", поширювання поголосок тощо".

Не заперечую, що подекуди таке трапляється, однак практика показує, що часом буває зовсім навпаки. Преса подає неперевірені інформації, часом несвідомо, бо за них відповідає підписаний дописувач. Коли ж редакція мимо всього не публікує спростовання, яке вона своєчасно дістала на ці неправдиві вісті, то це вже вина редакції і цього ніяк не можна виправдати. Кожна шануюча себе редакція негайно поміщує спростовання, знаючи добре, що до цього вона зобов'язана.

Подібний випадок трапився саме із статтею п. В. Чапленка п. н. „Збережімо нашого генія у „Свободі" ч. 95 з 21-го травня ц. р. На цю статтю Об'єднання Українських Лікарів негайно зареаґувало. Мені відомо, що на цю статтю зареаґувало більше осіб, навіть з-поза членів нашого професійного товариства. Однак, редакція всі ці спростовання зіґнорувала.

Якже ж тоді погодити таку поведінку редакції із закликом у статті „Скажіть свою думку"? Чи можна вважати це об'єктивізмом? Чи не вказує це радше на якусь тенденційність або просто злу волю?

Правдою є, що без вільної преси не може існувати вільне суспільство!

Д-р Роман Барановський
Вашингтон

ВІД РЕДАКЦІЇ: Д-р Р. Барановський має правду. Проте, були деякі причини, не в змісті листа, але в „обставинах", які внеможливили своєчасне використання того спростування. Його надіслано 28-го травня, саме в тому часі, як газета була перевантажена матеріялами з Конвенції УНСоюзу, підготовою до великої маніфестації у Вашинґтоні і подібне, а опісля залеглостями перед і після двотижневої вакаційної перерви у видаванні щоденника. Лист - вияснення, про яке мова, використаємо в черговому числі „Свободи". А. Д.

З НАШИХ БУДНІВ

ЧУДО В ЛІСІ

Під час „Повакаційного вечора" в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку розповідали правдиву, хоч майже неправдоподібну подію, що трапилась на одній з наших вакаційних осель літом цього року. Власне на тій оселі відбувався концерт одного з наших мішаних хорів, розуміється — з нагоди якогось ювілею чи річниці. Концерт тим був оригінальний, що концертова авдиторія примістилась на лоні природи, або, висловлюючись акуратно — в лісі.

Саме тоді стався той нечуваний і досі ненотований в історії українського хорового співу випадок... Коли прийшла на чергу чудова пісня до слів Тараса Шевченка „Садок вишневий коло хати" — „навалили" перші тенори! Чи задовго хлопці гуляли в суботу на забаві, чи взагалі не були тоді при голосі, в кожному разі мали вони в одному моменті затьохкати солов'ями, а їх — неначе заціпило! Ситуацію врятувало крилате птаство, що розсілося на гальорці, тобто на верховітті дерев: як тоді защебетало, як затьохкало, як розпустило свої трелі, то слухачі, прямо сказавши, завмерли, зачудовані! Вийшла небувала, неповторна [illegible] лісової симфонії — гармонійне співзвуччя людських голосів із пташачими.

— Молодець наш диригент! — говорили по концерті одушевлені слухачі, — він чуда робить: звуками природи диригує!

— Так, звуками природи диригує, — добавляли інші, — але своїх власних тенорів не годен навчити співати. Хай би з ними зробив таке чудо, як з пташками.

Я говорив на цю тему з нашим видатним музикою і диригентом, д-ром Ігорем Соневицьким, від котрого довідався, що це не така легка справа „робити чуда" в мистецтві. Виходить велика криза з людським, так би мовити, матеріялом, зокрема в чоловічому департаменті. Старші віком „гальтери" відходять на пенсію, або вже співають в різних небесних ансамблях, а молодих дуже важко притягнути до співу й утримати з ними якусь дисципліну. Звичайно, хлопці тоді роблять диригентові ласку і приходять на проби, коли в хорі співають гарні й молоденькі альти і сопрани...

Ця проблема хорового співу прийшла у мене на порядок дня саме тому, що приїхав до нас на відвідини дорогий гість з далекого Едмонтону, голова Канадського ОУП „Слово", Юрій Стефаник. А тому, що Юркові Васильовичеві стукнуло цього року 65, випадало б зустріти його в ЛМКлюбі грімким „Многая Літа"! А серед нашої літературної братії стільки співаків, що кіт наплакав... Хіба прийдеться просити ласки в голови ОМУА, маестра Черешньовського, щоб відпустив нам на цю зустріч їхнього славного соліста Михайла Мороза, або треба буде позичати пташків на Союзівці...

Ікер.

ПРО УМОВИ У СОВЄТСЬКИХ КОНЦТАБОРАХ

2

Примусова праця і харчування

Згідно з кодексом кожний ув'язнений, політв'язень в тім числі, у примусовому порядку повинен трудитися. Нам невідомо, до якої міри ця вимога Кодексу відповідає Конвенції МОП (Міжнародної Організації Праці) про заборону примусової праці. Праця в таборі є не тільки примусовою, але й тяжкою, особливо тяжкою для осіб розумової праці, якими є значна частина політв'язнів. Праця триває 48 годин у тижні, при чім, не зважаючи на застереження, які є в Кодексі, фактично тривалість робочого тижня не скорочується навіть при шкідливих умовах праці. А умови ці такі, що здоров'я ув'язнених постійно наражені на небезпеку. Наприклад, в умовах нашого табору (деревообробне виробництво) на протязі 8 годин на добу доводиться трудитися в цехах, повітря яких немов насичене древесною і абразиновою курявою, випарами кислот і ацетону. Станки, на яких ведеться робота, властиво не мають захисних улаштувань. Рухомі їх частини відкриті, так що можливості для виробничого окалічення незвичайно широкі.

Тягар праці ще підсилюється недостатнім харчуванням. Ось ці добові норми харчування, які належаться офіційно в'язневі у таборі, у таборовій тюрмі (тобто приміщення камерного типу — ПКТ) і в карцері (так званий штрафний ізолятор — Шізо):

Добові норми харчування в грамах: в таборі, в таборовій тюрмі (ПКТ) і в карцері (Шізо)

Продукт	Табір	Таборова тюрма	Карцер
Хліб житній	650	600	450
Мука пшенична	10	10	10
Крупа	110	80	50
Макарони	20	10	0
М'ясо	50	30	0
Риба	85	75	60
Товщ	10	0	0
Рослинна олія	15	15	6
Цукор	20	10	0
Картопля	450	350	250
Овочі	200	200	200
Помідорова паста	5	5	5

Зауважуємо, що в карцері гаряча страва видається лише через день. В так звані холодні дні видається тільки хліб.

Наведених тут чисел дотримуються лише номінально. Фактичне вкладання в в'язничний казан в наслідок різних „утрат" самозрозуміло набагато менше. Одначе, можна і так виразно бачити, наскільки малі навіть ці офіційні норми. Орієнтовна кальорійність таборового харчування приблизно 3000 кальорій на добу, тоді коли для робітників, зайнятих немеханізованим і неповно механізованим трудом, яким ми займаємося, норма є біля 4000 кальорій на добу. Кальорійність же харчування в ПКТ (а там праця тільки ручна!) ще нижча. Ще гірше стоїть справа з якісним складом їжі. Різко відчувається нестача білків, вуглеводнів, вітамінів (влітку в'язні в масовім порядку, щоб поповнити недостачу вітамінів, їдять дикорослі трави).

Можливості одержання додаткової їжі мізерні. В'язні можуть дістати в таборовій крамниці продукти харчування на суму лише 5 карбованців на місяць (в ПКТ — 2 карбованці). При тому вибір продуктів, дозволених для продажу в'язням, різко обмежений. Це оселедці, сир, дешеві цукерки, товщ, мармеляда, рослинні і м'ясорослинні консерви, хліб. У ту ж мізерну суму 5 чи 2 карбованців входять також предмети першої необхідности — мило, скарпетки і т. п., що ще зменшує кількість цього додаткового харчування. Зазначмо, що за будь-яку „провину" (навіть за недбало заправлену койку) в'язень може бути позбавлений права дістати ці доповняльні продукти харчування. Тим же набором продуктів обмежений і склад посилок, що їх можуть діставати в'язні. При цьому вони мають право лише на одну посилку в році вагою до 5 кілограм і то після відбуття половини терміну ув'язнення. Крім цього вони можуть лише двічі на рік діставати по одному кілограму бандеролі з печивом.

Будь-які інші продуктові посилки і передачі, чи то від приватних осіб чи організацій, заборонені. Навіть Червоний Хрест не може надіслати в табір посилку (до речі, совєтський Червоний Хрест і не займається цим питанням; як відповів заступник голови совєтського Червоного Хреста політв'язневі А. Марченкові: — особи, „які піднесли руку на совєтську владу, не можуть розраховувати на гуманність у відношенні до них").

Медичне обслуговування

Поруч з недостатнім харчуванням на здоров'ї ув'язненого сильно відбивається погане медичне обслуговування. Тяжко говорити про дотримування м е д и к а м и клятви Гіпократа, якщо вони офіційно підлягають МВД, а не Міністерству охорони здоров'я, і відверто носять уніформу внутрішніх військ. На перше місце неухильно виходять не міркування гуманности, а так звані „оперативні" міркування.

10 - 11 грудня 1973 р. у Парижі відбулася Конференція в справі тортур, міжнародна конференція неурядових організацій, що проходила під гаслом, зацитованої вище в цьому листі, статті 5 загальної декларації прав людини. В документах цієї конференції, зокрема, установлювалось: „Увязнені або будь які інші особи, яких затримано проти їх волі, повинні мати право на вільне запрошення лікарів за їх власним вибором". А як засіб застосування цього (і інших) принципу Медична комісія конференції заснувала спеціяльний комітет, завданням якого буде, зокрема, вивчати існуючі, національні і міжнародні лікарські кодекси під кутом їх згідности з принципами, прийнятими конференцією, а також одержання інформацій про кодекси медичної етики лікарського персоналу, який працює по в'язницях.

Медичні кадри в таборах низько кваліфіковані. Прийом хворих переводиться найчастіше не лікарем, а фельдшером, і чи не єдиною безперечною ознакою хвороби є висока температура. Лікарі-спеціялісти у таборах майже не появляються і добитися хоча б найпростішої консультації в них вимагає неймовірних зусиль. Багато ліків зовсім відсутні, а ті, що є — із скінченим реченцем придатности. При тому присилання в табір ліків рідними ув'язненого або будь-якими організаціями категорично заборонене.

Дієтичне відживлювання для хворих формально існує, але фактично є лише формою додаткового харчування, назначуваного часто густо з „оперативних" міркувань. Ніякого врахування характеру захворінь у дієтохарчуванні не робиться — воно однакове. В таборовій же тюрмі (ПКТ) дієтохарчування взагалі не призначується (заборонене черговою інструкцією).

В особливо гострих випадках ув'язнених відправляють у центральну лікарню за кількадесят кілометрів. Хворих везуть у замкнених тюремних спеціяльних (воронках) по неймовірно розбитій ґрунтовій дорозі. Про характер цієї дороги каже хоча б те, що відомі випадки переломів (!!!) кінцівок у наслідок такої „поїздки". Недаремно ця дорога дістала у в'язнів недобре ім'я „дороги смерти".

Таку систему медичного обслуговування ніяк не можна визнати за гуманну. І нам уявляється зовсім не випадковою, наприклад смерть нашого товариша Ю. Галанскова, що наступила 4 листопада 1972 р. у центральній таборовій лікарні.

4 листопада 1973 р., у роковини смерти Юрія Галанскова, численні ув'язнені спрямували протести. Ось відповідь прокурора установи ЖХ 385 Ганічева на один із них: „Романову А. І. д), оголосити, що смерть Галанскова в причинним зв'язку з незаконними діями адміністрації в місцях позбавлення свободи не стоїть. Протест Романова безпідставний", 27 грудня 1973 р. (прим. А. Н. Твердохлєбова)

(Продовження буде)

Появилася книжечка поезій Василя Чапленка

Матаван, Н.Дж. — Тут, у виданні самого автора Василя Чапленка, вийшла книжечка поезій „Мої Вірші". І як зазначує письменник в передмові, що чимало з його віршованого надбання — це ніби віршований щоденник, що в ньому він зафіксосував свої думки, настрої і відгуки на події. Вірші ці, здебільша, з датами 1930 років. В книжечці — 32 сторінки друку й дві знімки автора; одна, з 1935 р., друга — фотографія його портрету, пензля М. Сополівського, з часів перебування у Дніпропетровській в'язниці.

Проф. Василь Чапленко — відомий автор ряду книжок: оповідань, повістей, історичних романів, драм, п'єс, комедій. Його більша віршована сатира це „Ісько Ґава", написана в 1930 р., а передрукована в 1940-му році. До його писань також належать його наукові праці: історично-теоретичні розвідки, збірки теоретичних статтей, історично - літературні розвідки, статті на мовні теми, етногенеза слов'янських та інших народів, та ряд інших розвідок і наукових праць.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ВЕРЕСНІ 1974 РОКУ

	Кільк. Відд.	Здобутки вересня	Разом у 1974
Пенсильвенія			
Філядельфія	38	14	342
Піттсбурґ	19	2	124
Шамокин	20	6	117
Алентавн	12	2	78
Вилкс Бери	9	1	21
Скрентон	9	6	25
Разом:	107	31	707
Мериленд			
Балтимор	9	3	59
Ню Йорк			
Ню Йорк	34	17	249
Сиракюзи-Ютика	13	17	161
Трой	7	2	88
Рочестер	9	7	91
Боффало	10	2	46
Разом:	73	45	635
Ню Джерзі			
Нюарк	22	28	156
Джерзі Сити	11	14	120
Перт Амбой	12	18	98
Пассейк	7	9	46
Разом:	52	69	420
Іллиной Мичіґен, Огайо			
Чикаґо	35	11	243
Детройт	20	6	158
Клівленд	20	11	113
Янгставн	9	1	16
Разом:	84	29	530
Нова Англія			
Ню Гейвен	19	9	110
Бостон	5	2	29
Вунсакет	6	—	19
Разом:	30	11	158
Західні Стейти Америки			
Центральні	6	1	39
Міннеаполіс	7	4	25
Ст. Луїс	7	—	6
Разом:	20	5	70
Необ'єднані Відділи в ЗСА	20	1	29
Канада			
Торонто	25	11	173
Монтреаль	10	3	133
Ніяґара	9	6	114
Захід Канади	19	3	73
Разом:	63	23	493
Загальна сума:	458	217	3,101

Шість членів персоналу Білого Дому зрезиґнували

Вашингтон. — Священик-єзуїт Джон МекЛаґлин і 5 інших членів персоналу Білого Дому, які були призначені ще попереднім президентом Ричардом Ніксоном, у середу, 2-го жовтня, зрезиґнували із своїх постів, але виконуватимуть свої функції ще протягом кількох тижнів, аж до часу поки не знайдуть інших праць. Крім о. Джона МекЛаґлена, який під час останніх місяців президентури Ричарда Ніксона дуже активно виступав в його обороні, викликаючи тим критику з боку проводу Єзуїтського Чину, зрезиґнували також спеціяльний правний дорадник Ричард Мур, спеціяльні асистенти Дейвід Паркер, Дейвід Веймер, Брус Гершенсон і Ноел Кач, який писав деякі із публічних промов Ричарда Ніксона та теперішнього президента Форда. Ряд інших членів персоналу Білого Дому, призначених ще Р. Ніксоном, правдоподі б и о зрезиґнують протягом наступних кількох тижнів, але речник президента Форда заявив, що Президент не плянує звільняти їх, аж поки не підшукають інших праць. Коментатори твердять, що президент Форд плянує ступнево змінити майже цілий персонал Білого Дому.

Ніксон вимагає уневажнення формальних судових викликів

Вашингтон. — Адвокати колишнього президента Ричарда Ніксона у четвер, 3-го жовтня, внесли клопотання до федерального суду, домагаючись, щоб суддя Джон Сіріка уневажнив два формальні виклики, які вимагають, щоб Ричард Ніксон свідчив на судовій розправі над його 5-ма колишніми співпрацівниками, яким закидається причетність до спроб затаїти Вотерґейтську аферу. Один формальний судовий виклик був виданий колишньому президентові спеціяльним Вотерґейтським прокуратором Леоном Яворським, а другий адвокатами Джона Ерліхмана, колишнього головного дорадника Білого Дому для внутрішніх справ. Суддя Джон Сіріка повідомив, що „запечатує" клопотання адвокатів Ричарда Ніксона і видасть своє рішення в цій справі пізніше. Таким чином не відомо на чому адвокати Ніксона базували своє клопотання, але правдоподібно покликалися на недугу колишнього президента, заявляючи, що він, з огляду на запалення жил, не може з'явитися в суді.

Судова розправа над 5-ма колишніми співпрацівниками Ричарда Ніксона розпочалася у вівторок, 1-го жовтня, але наразі всі сесії суду майже виключно присвячені виборові кандидатів до лави присяжних.

Дружина президента Форда вийде із шпиталю наступного тижня

Бетезда, Мериленд. — Речники військового шпиталю, в якому п-і Бетті Форд минулої суботи, 29-го вересня, перейшла операцію на рака грудей, заявили, що стан її здоров'я є „дуже добрий" і вона зможе вийти зі шпиталю вже на початку наступного тижня, правдоподібно в понеділок, або у вівторок. Дружина преидента Форда мусітиме проходити ще післяопераційне лікування, — правдоподібно будуть приписані рентґенівські лучі, гормональна терапія, або хемотерапія — але вона відвідуватиме цей шпиталь тільки кілька разів в тиждень. Решта часу проводитиме в Білому Домі, або в Кемп Дейвид, відпочинковій резиденції президентів ЗСА в західній частині Мериленду.

ЗЕМЛЕТРУС НАВІСТИВ ПЕРУ

Ліма, Перу. — У четвер, 3-го жовтня, сильний землетрус навістив південну частину Перу, вбиваючи коло 40 осіб і спричинюючи багато шкоди. Коло 2,000 осіб були поранені, а деякі села і містечка цілком знищені. Головним чином потерпіли надбережні частини цієї південноамериканської держави, включно із столицею країни Лімою, де завалилося багато будинків і коло 200 осіб поранено. Цей землетрус тривав тільки дві хвилини, але за цей короткий час заподіяв так багато шкоди.

СЛОВ'ЯНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ СТУДІЇ В СИТІ КОЛЕДЖУ

Ню Йорк. — Згідно з програмою викладів на 1974-75 рік Сити коледжу Ню Йорку, в коледжі читаються два курси в рамках Слов'янсько-американських студій, керівником яких є проф. д-р Петро Гой. Ці курси адмініструє Департамент Пуерторіканських студій. Обидва курси є кредитовані. Перший курс „Слов'янсько - американська спадщина" охоплює історію слов'янських поселень в ЗСА їхній культурний вклад у розвиток країни та їх поточні соціяльні проблеми. Другий курс „Незалежні студії в слов'янсько-американській спадщині" уможливлює студентам дослідну працю в ділянці слов'янсько-американської історії, культури і соціології на вищому рівні. Цей другий курс можна брати тільки на основі погодження керівника курсу д-ра Петра Гоя.

З великим смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 1-го жовтня 1974 року помер несподівано у Фріпорті, Л. Айланд

сл. п.
АНТІН КАЛИНА

уроджений 3-го квітня 1909 р. в Колоколині, Рогатинського повіту, б. ветеран Американського Летунства у 2-ій Світовій Війні.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, дня 7-го жовтня 1974 р. з похоронного заведення Кларка у Фріпорті, Л. Айланд на ветеранський цвинтар у Лонґ Айланд.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Братова: мґр. ОЛЬГА КАЛИНА
Братанки: д-р ОЛЬГЕРД КАЛИНА з рідньою
д-р ЯРОПОЛК КАЛИНА з дружиною ЛІДІЄЮ
Сестрінок: інж. ВОЛОДИМИР МАРТИНКОВСЬКИЙ з дружиною АННОЮ

У пам'ять нашого Незабутнього Односельчанина
сл. п. ВОЛОДИМИРА БУДАСА-БАЛДИСА
замість квітів на свіжу могилу, складаємо на Гарвардський Центр Українських Студій:

Нуся і Теодозій Гундич	$25.00
Віра і Василь Ліщинецький	25.00
Михайло Цапа	25.00
Оля і Володимир Гальма	25.00
Василь Лагошняк	25.00
Разом	0125.00

З великим сумом повідомляємо Родину і Знайомих, що в четвер, 3-го жовтня 1974 року, після тяжкої і довгої недуги, померла наша Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

св. п.
ПРОФ. АННА БОГУН-ЧУДИНІВ

викладач Morgan State College, Foreign Language Dept.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 5-го жовтня 1974 р. о год. 12-ій дня на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
чоловік — ВОЛОДИМИР
син — БОРИС

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Українською Громадою, що дня 19-го вересня 1974 р. в Торонті, Канада, упокоїлася в Бозі на 80-му році життя

бл. п.
ЛЮБА з КАРАНОВИЧІВ ЛУЦЬКА

вдова по бл. п. сотникові МИРОНОВІ ЛУЦЬКОМУ

В глибокому смутку:
сестрінка — ОЛЕНА КОРОЛЮК
сестрінки — ПАУКИ в Україні
кузенка — МАРІЯ ХМАРА з донькою і внуками
родини: ЛУЦЬКИХ, СТЕРНЮКІВ, БІЛИНСЬКИХ, КАЛЬБІВ, БОЙКІВ, ФЕДИШИНІВ

Замість квітів, просимо складати пожертви на ОФУЖО або Патріярший Фонд.

В пам'ять мого Незабутнього Похресника
бл. п. БОГДАНА ДИҐАНА
який останньо відійшов у Вічність в Брентфорд, Канада, складаю 100.00 долярів на Гарвардський Центр Українських Студій.
Орися ЛАГОШНЯК з Родичами

Конґресова Комісія схвалила 11.8 більйона долярів на допомогу транспортації

Вашингтон. — У четвер, 3-го жовтня, спільна комісія обох Палат Конґресу проголосувала компромісовий законопроєкт, який на допомогу для засобів масової транспортації призначує 11.8 більйона долярів. Ця сума, призначена на наступних 6 років, може допомогти задержати на теперішньому рівні, принаймні на один рік, кошти переїзду міськими та міжміськими автобусами та підземками в Ню Йорку, Чикаго, Філядельфії тощо. Білий Дім повідомив, що президент Форд погоджується на цю суму, але ще не відомо, чи цілий Сенат і ціла Палата Репрезентантів схвалять цей компромісовий законопроєкт.

Сенат голосуватиме над номінацією Рокефеллера щойно після виборів

Вашингтон. — Сенатор Говард Каннон, голова Сенатської комісії правил, яка переводить публічні переслухування в справі затвердження Нелсона Рокефеллера на пост віцепрезидента ЗСА, повідомив, що ця комісія зможе передати свої рекомендації цілому Сенатові щойно після цьогорічних листопадових виборів, коли Конґрес повернеться з виборчої перерви, яка має розпочатися вже 11-го жовтня. Сенатор Каннон сказав, що це відложення рекомендації спричинене тим, що Спільна Конґресова Комісія для справ оподаткування не зможе закінчити свого перегляду фінансових звідомлень Рокефеллера перед початком виборчої перерви Конґресу. Первісно сенатори плянували голосувати в справі номінації Рокефеллера в першому тижні жовтня.

ВИПРОДАЖ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ВИРОБІВ

Ню Йорк. — Сестрицтво української католицької церкви Благовіщення Преч. Діви Марії у Фреш Медов, Н. Й. (171-21 Андергілл евеня — їхати Кіссена булевард до виїзду Лонґ Айленд Експресвей) влаштовує в неділю, 6-го жовтня ц. р. від год. 12-7-і вечора, випродаж українських мистецьких виробів — вишивки (подушки, блюзки, обруси і ін.), кераміки, бандури, куховарські книжки, ляльки, образи. Вступ безплатний — перекуска.

ЗМАГАННЯ УСК НЮ ЙОРК — „ТРИЗУБ" ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Ню Йорк. — Український Спортовий Клюб в Ню Йорку повідомляє, що цієї неділі, 6-го жовтня о год. 1-й по полудні на площі Метрополітан Оваль (Метрополітан евеню і 57-ма вулиця, Маспед, Н. Й.) відбудуться подвійні мистецькі змагання дружин копаного м'яча УСК Ню Йорк — „Тризуб" Філядельфія і о год. 3-й Ню Йорк Ґанґерісн — Елізабет.

РОЗШУК

Пошукую вуйка, якому около 50 років, зі с. Студенне, пов. Ліско, воєвд. Краків, Польща.
Ім'я і прізвище —
ЯВІРНИЦЬКИЙ ЮРКО ФЕДОРОВИЧ
Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адреси:
УССР
Обл. Івано-Франківська
Р-р Рогатинський
село Нижні Липиці
Гучок Петро Григорович
або
George Krawec
5937 Grove Street
Ridgewood, N.Y. 11227, USA
Розшукує Явірницької Катерини Фед. син ПЕТРО.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 6-го ЖОВТНЯ 1974 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39 Відд. о год. 2-ій по пол., у відділовому бюрі УНДому. Порядок нарад: фінансовий звіт і осіння кампанія в приєднанню нових членів 1974 р. Членські вкладки можна вплачувати: в суботу від 6-9 год. веч. і в неділю від 12-2 год. по пол. Ввічливо проситься членів взяти участь у зборах. — Управа.

Вступайте в члени УНСоюзу!